

## Ajánló

**A Csillagbörtön 130 éve a köz szolgálatában. (Szerk. Nagy István.) Szeged, 2015, Szegedi Fegyház és Börtön. 260 oldal.**

A Szegedi Fegyház és Börtön átadásának 130. évfordulója alkalmából emlékülnepséget rendeztek az intézet dísztermében. Az ünnepség folyamán bemutatták „A Csillagbörtön a köz szolgálatában” című kötetet.

A kiadvány tartalma hat fejezetből áll. Az első fejezet a történelmi előzményeket, többek között a szegedi várbörtön működését idézi fel. A második fejezet 1881-től 1989-ig követi nyomon a bv. intézet történetét. A harmadik fejezet az intézet eseményeit a rendszerváltástól napjainkig tartalmazza. A negyedik anyagrész interjúk segítségével teszi érdekesebbé, színesebbé a könyvet. Ebben a fejezetben az intézet jelenlegi és volt vezetői, dolgozói, valamint civil segítők vallanak a Csillagbörtönhöz fűződő viszonyukról. Az ötödik, „Vezetők, hősök, példaképek” című fejezet számba veszi a szegedi bv. intézetek igazgatóit és parancsnokait a kezdetektől napjainkig, megemlékezik a börtön hősi halottairól, illetve megrajzolja néhány néhai tisztségviselő portréját. A hatodik, „Függelék” címet viselő fejezet dokumentumokat és írásméleket mutat be a 130 éves intézetről, sajtóhírekből válogat, továbbá tartalmazza a felhasznált irodalom, illetve a felhasznált ábrák és képek jegyzékét.

A dr. Lőrincz József ajánlójával megjelent reprezentatív munka méltó módon emlékezik meg a Szegedi Fegyház és Börtön 130 évéről, valamint a hazai börtönrendszerben betöltött szerepéről. A könyv megjelenését számos segítő közreműködése és Nagy István reintegrációs tiszt áldozatos szerkesztői munkája tette lehetővé, személyében – Oláh Miklós után – úja kiváló krónikásra talált az intézet.

**Életkeretek a börtönön innen és túl. Szubjektív reszocializációs esélyek. Szerk. Albert Fruzsina. Budapest, MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont (Sociológiai Intézet), 2015. 179 oldal.**

A Szubjektív reszocializációs esélyek című, 2011 és 2015 között zajlott OTKA-kutatás a magyarországi fogvatartottak reintegrációjának lehetőségeit kívánta megismerni. A kiadvány a kutatás első eredményeit teszi közzé.

A tanulmánykötet első írása – szerzője Laki Ildikó – a hazai börtönrendszert, illetve a kutatásban szereplő intézetek (Baracska, Kecskemét, Pálhalma, Szeged, Szombathely, Tököl, Veszprém, Budapest Fegyház és Börtön) rövid történetét mutatja be. Gál Levente tanulmánya azt vizsgálja, hogy a börtönből szabadultaknak mekkora esélye van a legális munkaerő-piacon elhelyezkedniük. Tóth Olga az első alkalommal végrehajtandó börtönbüntetésre ítélt férfiak szociális hátterét, rizikótényezőit térképezi fel dolgozatában. Bíró Emese tanulmánya a fogvatart-

tottak családi kapcsolataival, azoknak a reintegrációban betöltött szerepével foglalkozik. Albert Fruzsina dolgozatának témája: a börtönbüntetés hatása a baráti kapcsolatok alakulására. Az Albert Fruzsina, Bíró Emese szerzőpáros „A sikeres reintegráció” című, kötetzáró tanulmányukban az elkövetők társadalmi vissza-illeszkedésének feltételrendszerét tekintik át, illetve írásuk végén ajánlásokat is megfogalmaznak.

A hazai szociológiai kutatások eleddig kevésbé foglalkoztak a börtönlakók, az ő társadalmi reintegrációjuk problematikájával, ezért is öröndetes a könyv megjelenése.

**Koósné Mohácsi Barbara: A szabadságelvonás határai. Helyettesítő intézmények és alternatív szankciók a magyar és a német jog összehasonlításának tükrében. Budapest, 2015, ELTE Eötvös Kiadó. 317 Ft. (ELTE Jogi Kari Tudomány 27.)**

A kötet a személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedések, illetve a szabadságvesztés-büntetés a magyar és a német jogban is ismert alternatíváinak bemutatására koncentrál. „Az összehasonlító jogi személet bevonását és a magyar jog német joggal való összevetését az indokolja, hogy a két tárgyalt jogrendszer közös hagyományokra vezethető vissza, bár a német jog hatása a büntetőeljárás jog területén csak közvetettnek mondható – írja a szerző a könyv bevezetőjében. A magyar büntetőeljárás jog a 19. században ugyanis erősen támaszkodott az osztrák büntető perrendtartásra, amely azonban vitathatatlanul magán hordozta a német hatásokat.”

A könyv öt fejezetből épül fel. Az első fejezet a személyi szabadsághoz való jog nemzetközi hátterét, valamint a magyar és a német jogban betöltött szerepét vázolja fel. A második fejezet a személyi szabadsághoz való jog történeti fejlődését mutatja be. A harmadik fejezet a személyi szabadsághoz való jog korlátozhatóságáról szól. Ez a korlátozhatóság a büntetőeljárás és a büntetés-végrehajtás során valósul meg. A negyedik fejezet a szabadságelvonás minimalizálására irányuló törekvéseket állítja középpontba. A szabadságelvonással járó kényszerintézkedések helyettesítése a büntetőeljárásban számos módon történhet (házi őrizet, lakhelyelhagyási tilalom, az elektronikus bilincs alkalmazása, óvadék, távortartás stb.) A személyi szabadság biztosítása a büntetés-végrehajtás során is szerepet kap, a rövid tartamú szabadságvesztés alternatív büntetésekkel helyettesíthető. Az ötödik fejezet európai kitekintést tartalmaz.

A kötet a személyi szabadsághoz való jogból kiindulva jól mutatja be a szabadságvesztés-büntetést kiváltó alternatív büntetéseket.

**Kriminológiai tanulmányok 52. (Fel. szerk. Vókó György.) Budapest, Országos Kriminológiai Intézet, 2015. 214 oldal.**

A kötet – hagyományos módon – az OKRI kutatómunkájának lenyomatát adja, bemutatva a kriminális cselekmények változásait is.

Tamási Erzsébet tanulmánya az emberölés nemzetközi kutatásának és eredményeinek jelenlegi állapotát tekinti át, ezen belül is főként a fiatal kor és a gyil-